

Molí del Graell

Alpens

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector sud-oest del terme municipal
Emplaçament A 2600 metres de la carretera BP-4654, punt quilomètric 15'100

Coordenades:

Latitud: 42.11586
Longitud: 2.07756
UTM Est (X): 423744
UTM Nord (Y): 4663052

Classificació

Número de fitxa 08004 - 25
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: No es conserva la teulada, alguns murs estan derruïts i la vegetació i les bardisses omplen tant l'interior com els voltants de l'edifici.
Protecció Legal
Observacions protecció: Normes subsidiàries de planejament, Alpens 1996
Número inventari Sí, IPA. 22446; IPIC. 24.111.008
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 001A00022
Fitxes associades:
[El Graell](#)
Autoria de la fitxa Marta Homs i Jordi Compte

Descripció

El molí del Graell està situat a la banda de ponent de la riera Lluçanès, a l'oest de la masia del Graell i prop de la font de les Teixoneres.

És un conjunt format per l'edifici del molí, la bassa i la resclosa.

L'edifici del molí, orientat al sud-oest és de mitjanes dimensions, de planta rectangular i teulada, avui desapareguda, de doble vessant amb aigües a les façanes laterals. Els seus murs construïts amb maçoneria de pedra s'hi denoten diverses ampliacions, una de les quals amb carreus ben tallats. S'hi conserven diverses obertures coronades amb llinda de fusta i un portal d'arc rebaixat que dóna accés a la sala de màquines a la part baixa on s'ubicava una única mola, avui en dia no conservada al seu emplaçament.

La bassa del molí és de grans dimensions (30 metres de llarg per 15 en el punt més ample) i es troba ubicada a la part posterior del molí. Està construïda amb murs de maçoneria de pedra, que en algunes parts presenta carreus grans treballats, sobre un desnivell que permet que el pendent de la muntanya faci la funció de mur lateral. El mur principal es troba adossat a la casa i té una orientació de nord-est a sud-oest seguint la direcció de la riera. En els 30 metres que té el mur aproximadament s'hi poden observar diverses ampliacions i la data de 1779 inscrita en un carreu. El mur salva un fort desnivell, arribant a una alçada màxima d'uns 6 metres a la part inferior i poc més de metre i mig a la part superior. Actualment, si bé es conserven els murs, la vegetació ha recobert bona part de l'estructura dificultant-ne la visibilitat.

La resclosa del molí es troba just a sobre de la bassa del molí. Consisteix en un mur d'uns 13 metres de llargada per 60 centímetres d'amplada que travessa la riera, formant una bassa des de la que es dirigia l'aigua cap a la bassa del molí. Al costat d'aquest mur, i just a l'extrem superior de la bassa del molí, hi ha un mur construït amb maçoneria de pedra de carreus treballats d'uns 10 metres de llargada, 2 metres d'alçada i 1'20 metres d'amplada que tenia la funció d'aturar un possible cop d'aigua protegint el molí. A la part inferior d'aquest mur hi ha un conducte per el que passava l'aigua de la riera cap a la bassa del molí.

Història

La majoria de concessions hidràuliques per a l'establiment de molins al Lluçanès que va concedir l'administració borbònica van ser donades al llarg del segle XVIII. Aquest fet, i la llinda amb la data de 1773 que es conserva a l'edifici, indiquen que probablement aquest molí té els seus orígens al segle XVIII.

Bibliografia

Inventari del Patrimoni Arquitectònic d'Alpens, Àrea de Coneixement i Recerca, Departament de Cultura, Generalitat de Catalunya, revisat a l'abril de 2006.

MESTRE, P, Inventari del Patrimoni Industrial de Catalunya. Alps. Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya. 1998.

